

2

ကမတော့ ဗင်မုခ်မုခ်ရေး အတကြ အရေခခံ မူ သုံးခက
အေမာမု အလီ (အ.စ) ၏ အျမင

ဘာသာပနဆိုသူ ။ ။ ဟာဂ် ရှိကုရှ ဂ်မားလု ဟိုစိုင်းနု မာဇဒရာနီ
ျမနုမာ) ¹-မူရင်း ။ ။ ဒေါကုတာ မိုဟမဆဒ ယအုကုဗုဗရွဝီး ဆပ
(ပါကစတန)

အွံစီပ

လူပတုဝနးကင် အသိုင်းအဝိုင်း တငြ စုပေါင်း ခြ် ပုဖစစေ
တစဦးတစယောကုတညးပုဖစစေ ဘဝ တညဆောကုဗုကသည ခီန မွာ
ဗင်မုခ်မုခ်မးဗွင်း

ညီနောင့်စိတုဓာတုဖ နေထိုင်ရနုပစပါ သည။ ၎အရေခခံမးဘကုသို
ကံမးတော့မတုကုရအာန မွ လမးညးန ထားပါသည။ သာသနာ့ အခကီး
အကဲမ်း အထူးသုဖ အမီးရြုမိုအုမေနီးန အေမာမု အလီ (အ.စ) ၏
ဗုသဝါဒတော့မ်း ဖွင့် ဘဝ တညဆောကုမး မွလညး ဗင်မုခ်မုခ်ရေး ဖွင့်
ပတုသကုသညသတင်းစကားမ်းကိုတေြုမငိုငပါသည။ ယုတုစကြိုယုတော့

အလီ(အ.စ)အနေဖြင့်၂၅၅၅တိုင်သည့်ခံမဲတရားကိုလည်းဤမီးမောင့်ထိုပုပမဲ
ပြုဖွင့်ဖွဲ့ကည့်ခိုငါပါသည်။

ကံမူးတော့မတုကုရူအာနွံ့အမီးရပြုမိုအမေနီးန့အေမာမ့အလီ(အ.စ)
၏ ဖုသဝါဒ တော့ မား တဠ်ခိုငံပေါင်းစုံ ၊ ယဉ္ဇကော်းမးမား ၊ လူမီးမား ဝှင့်
ပတုဝနးကံငံ အသိုင်းအဝိုင်း မား အဖုကား ဗင်မူးခဲမူးရေး ပေငုပေါကုလာရန့
အတကြ ရေးအရေခံမူသုံးရပု(ခ)သုံးခဲကု ရှိဖေကောင့်းသိရှိရပါသည်။ ငုအရေခံ
မူသုံးရပု သည့်အလဠာရာအရေးဆကီး ပါသည်။ မှို့လူသားမား ၏ရပိုငံခဠ်ကို
လေးစား ပုခင်း (ခ) လူ့အခဠ်အရေးကို လေးစားပုခင်း ၊ အုခားသူမား ၏
ရွကုစီယသု (ခ) ကိုယုရည့် ကိုယုသေကြိုလေးစားပုခင်း ၊ အုခားသူမားအတကြ
အသကုရွငံသန့ပိုငံခဠ်ကို အသိအမတု ပုပေပုခင်း ဝှင့် ငုတိုကုလည့်ပဲ
ပတုဝနးကံငံ တဠ်နေထိုငံခဠ်ပေပုခင်း တိုမူဖစပါသည်။ လုံစီမးဗင်ပုဝပုပုဟး
မး မရှိခင်း ၊ ပတုဝနးကံငံ့အမ်းဗွင့်ဆိုငံသည့် အခကုအခဲ ဒုကရမ်း သည့် ငု
အရေခံမူသုံးခဲကုအပေငုသိုမဟုတု တစုခဲကုခဲကုအပေငုလိုကုနာကံငံသုံးမး
မုပီသည့်အတကြဖေကောငုဖစပါသည်။

အစာလာမုသာသနာ သည့် မှို့လူသားမား အားလုံး အားပြုန့လည့်
သငုမတု ရေး ဝှင့် ဗင်မူးခဲမူးရေး အတကြ ဖိတု ဖုကားပါသည်။ယုတုစပြ
ကောင့်းကံကံ ကံမူးရရှိထားသူမား ကို လည့် ဘဲ စည့်လုံးညီညကြ မး ရှိရန့
အတကြ သာလ်ငံဖိတုခေငု ထားပါသည်။ အစာလာမု ဘာသာ တဠ်ရန့သူမား ၏
လကုမ်းပုဖုအစာလာမု၏ဂုဏ်ကံကုသရေကုန့ဆုံးအောငုပီခီန့မုသာလ်ငံစစ
ပဲကြို အရေးဆကီး လိုအပု ဖေကောင့်းပြဆိုထား ပါသည်။ အစာလာမု ဘာသာ
တဠ်လူသားတစုခီး တစုယောကု ကို သတုပုဖတုခင်း အား လူသားအားလုံး ကို
သတုပုဖတုခင်း မည့်ဖေကောင့်း လူသားတစုခီး တစုယောကု ကို ကယုတငုခင်း

သည့် လူသား အားလုံး အား ကယုတဌုခင်း မည့်ဗေကောင်း သတုမ္မတု ပုပကနးထားပါသည်။ ဤအခါကုသည့်အစာလာမှ ဘာသာတဌုစင်မိုးခံမိုးရေးခွင့် လုံစခီ စင်ပုဝပုပျား ရေးကို အရေးပါ အရေးခါးဗေကောင်း ကို ပြသနေပါသည်။

ယခု အရေးခါး လိုအပုသည့် အခါကုမှာ ဤသီအိုရီခွင့် အချခံမူ အား ကဗျေပျတို၏ ဘဝ ဝှင့် ပတုဝနး က်တဌု အသကုဝငလာအောင့် ပြီရနု ပုဖစပါသည်။ ၎်အချခံမူ အား ဘဝ၏ ကု အမီးမီး အစုံစုံတဌု အသကုဝငလာအောင့် ပြီလုပုရမည့်ဖစပါသည်။ ထိုမူသာ ကဗျေပျ တိုရဟင်းလဲ ဗုကပေ မည့်။ ကဗျေပျတို၏ ပတုဝနးက်င် အသိုင်းအဝိုင်း လညးရဟင်းလဲသဖြပေမည့်။

သော့ခါကုဗုကသည့် စကားလုံးမ်း။။ အေမာမှ အလီ (အ.စ) ၊ အချခံ မူသုံးခါကု ၊ စင်မိုးခံမိုး ရေးနယုပယု ၊ လူ့အခဌုအရေးအားလေးစာချခင်း ၊ အျခားသူမ်း ၎် ကိုယုက်င်တရား အားလေးစားချခင်း ၊ အျခားသူမ်း အတကြ အသကုရွင့်သနခဌုကိုလကခံပေချခင်း

နိဒါန်း

အစာလာမှသာသနာတော့၏ အချခံ အုတျမစမ်းမ္မ တစုရမ္မ မှီခိုလူသားမ်း အားလုံးအတကြ အထူးသျဖင့် မဌုစလငမှမ်း အဗုကား စင်မိုးခံမိုးရေးခွင့်ပြုနုလည့်သဌုမတုရေး ဝှင့် အတု လုံစခီ စိတုခါမ; အျပည့်ဝှင့် ဘဝတည့်ဆောကုရနု ပုဖစပါသည်။ အဗေကောင်းမှာ အစာလာမှ သာသနာ တော့သည့် လုံစခီစိတုခါရသည့် ဝှင့် စင်မိုးခံမိုးသည့် ဘာသာ တစုရပုဖစပါသည့် အတကြဗေကောင့် ပုဖစပါသည်။ အစာလာမှသာသနာသည့် မည့်သည့်လူမီး ၎်ဆနု့က်င်ဘကု အဗုကပုကိုဌုခင်းခွင့်ရကုစကုညးညးပနုချခင်းကိုလကခံမ; မျပီထားခေ။ အစာလာမှသာသနာ တော့၏ရွှိသမ့်ခါးပမးအားထုတုမ;သည့်

ပတုဝနွးကံငှ အသိုငးအဝိုငးတငြှ ဗင်မးခံမးမးမး ဝှံငှ လုံစခီ စိတုခံ ရမး ကို ဖနတီး ဝှံငှရနသျှဖစပါသညှ။

ဆိုလိုသညှသဘောတရားမ်းကိုနားလညှသဘောပေါကုစေရန ဤနေရာတငြှ ကံမးတျှမတုကုရအာန ဝှံငှ အမီးရလှိုမိုအမေနီးန မောငှလာအလီ (အ.စ) ၏ ဝှံတုကပဋတောမ်းလာ ဗင်မးခံမးရေး ဝှံငှ ပတုသကုသညှ စကားမ်း ၏အဓိပလာယုဝှံငှ စညှးမ်ညှး စညှးကမး ဆိုငှရာမ်း ကိုလေ့လာသုံးသပမညှဖစပါသညှ။

ဗင်မးခံမးရေး၏အဘိဓာနအဓိပလာယု
ဗင်မးခံမးရေးဆိုသညှစကားလုံးမာ صلح ၏ အရဘီ စကားလုံးဖစပါသညှ။ مُصالحه ဝှံငှ مصلحه စကားလုံး သညှ ဗါဗုဗေ မိုဖာအေလာ (باب مفاعله) ၏ ပငးရငး စကားလုံးမျှဖစပါသညှ။ ငှ၏ အဓိပလာယုမာပုနလညှသငျမတုရေး ဟု အဓိပလာယု ရရှိပါသညှ။

ဗင်မးခံမးရေး၏ပညာရပဆိုငှရာအရအဓိပလာယု
ဆိုလုဟု ဆိုသညှ စကားလုံး အား အဓိပလာယု ဝှံစမီး ဝှံစစားတငြှ အသုံးပီပါသညှ။ ပထမအဓိပလာယု မာ လကုရွို ဝှံငှတကာ ဥပဒေမ်း တငြှ အသုံးပီပါသညှ ဗင်မးခံမးရေးပစပီး စစပဲငြှပငြှ ပငြှပကရ ၏ ဆနကံငှဘကု ပဖစပါသညှ။ ဒုတိယ အဓိပလာယုမာ တစဉ်းတညှး ရပိုငှခငြှမ်းမ္မ စခီပစာတမး အျဖစအသုံးပီရနအဓိပလာယုဖငြှဆိုတာပုခငှဖစပါသညှ။

ဗင်မးခံမးရေး ၏ ဆနကံငှဘကုဆိုသညှမာ (အေမာမု (အ.စ) ခေတုကာလ တငြှ ပုနကန ထုကဉ်းမ်း ၊ သာသနာ့သူပုနမ်း အား ခုခံတိုကုခိုကျခငး(ခုခံစစ) စသညှပဖစ) အဓိပလာယု ဖငြှဆိုပါ သညှ။ ထိုအခါ ဗင်မးခံမးရေးကို ခံစား၍ ရပါသညှ။ သိုသော့အစာလာမုဘာသားမ္မ မငြှစလငှမမ်း ၏မတုဆုလဟသု

ပျမတုအလံာ်ဟု၏ဆးဂ) ၏တောငးဆိုခ်ကုမ္မာ ရနုသုဂ္ဂံငှ ဗငိမးခ်မးရေး အတကြိ
သဘောတူလကုမ္မတုရေးထိုပျခငှပုဖစုပါသည။ မတြစလငှမုမ်း ၏
အရေအတကြနညးပါးစပီး ရနုသုအား ယွဉ္ဇ ရနု မျဖစိုငှသညအခါ သိုမဟုတု
အငှအားစမြးအား ဆတြရူး ဝိုငှရနု (အာဏာ ရရှိရနု) စစကို စမြှ ခြပေပျခငှ
သိုမဟုတု အျဆားတစုဘကုမ္မသုမ်းသည မတြစလငှမျဖစုလာဖို
မော့လငှခ်ကု ရှိသညအခါ ပုဖစုပါသည။ သိုသော ဗငိမးခ်မးပျိုခငှသည
လုပုငှခငှမြှမျဖစရနုတော့လိုအပပါသည။^၁

အဓိကမေးခန္ဓး။ ။ ဤဆောငးပါး ၏ အဓိက မေးခန္ဓး။ ။ အေမာမုအလီ (အ.စ)
အျမငှအရ ကမတော့ ဗငိမးရေးတညဆောကုရနု အရေခခံ မူသုံးခ်ကု ဆိုသညမ္မာ
အဘယုနညးပုဖစုပါသည။

ကမ်းတော့မတုကုရအာနုငှ အေမာမု အလီ (အ.စ) ၏ ဗှသဝါဒ တော့မ်း
အရ ဗငိမးခ်မးရေး ဆိုသညမ္မာ ။ ။ ကမ်းတော့မတုကုရအာနုငှ အေမာမု အလီ
(အ.စ) ၏ ဗှသဝါဒတော့မ်း အရလူမီးမ်း အဗှကား ဗငိမးခ်မးရေး
ကိုတညဆောကုရနု အရေခခံ မူ သုံးခ်ကု ကို ပုခို ထားဗှကား
တေမြှရပါမည။ စပီးနောကု ကဗှပုတို အရှေဖငှ ဤ အရေခခံ မူမ်း အပေငှ
လကုတေမြှ က်ငှသုံး လိုကုနျခငှပုဖစု အစာလာမု အသိုငှအဝိုငှ မ်း ဝှငှ
အစာလာမုမဟုတုသည အသိုငှအဝိုငှ မ်း အဗှကား ထာဝရ ဗငိမးခ်မး ကို
တညဆောကုဝိုငှရနုပုဖစုပါသည။ စပီးနောကု ဤ ဗငိမးခ်မးရေး ဆောငးပါး ၏
အဓိပဏယုမ္မာ ကမ်းတော့မတု ကုရအာနု ဝှငှ အဲဟုလေ့ဘိုကုသု (အ.စ) ၏
အလေးပေး တိုကုတန္ဓိခ်ကုမ်း အရပုနုလည သငှမတုသညဘဝ ၊ ပုနုလည
ရငှဗှကားစေရေးဘဝကိုတညဆောကုရနုပုဖစုပါသည။

၁. شرايع الاسلام، محقق حلی، كتاب ج هاد (نقل از مجموع آثارش هید مطهری) ج ۱۶، ص ۶۲۸

က်မားတော့မတု ကုရုအာနု အရှေ့ဖင မတြစလငမုမ်း အသိုငးအဝိုငး တငြ ယုတုစမြတြစလငမု မဟုတုသည သူမ်းးငးအတူ ကော်သားရငသားမခဲခြားဘဲ ၊ တရားမွံတမပျီရနအမိနု ပေးထားပါသည။

﴿ لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُفَايِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَ لَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَ تُنْفِسُوا إِلَيْهِمْ إِنْ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴾¹

အဓိပလ္လာယု။ ။ ငုသူမ်းအရှေ့ဖင သာသနာ့င ပတုသကုစပီး အသငတို မွဲင စတုတိုကျခငးမုပီလုပု မည။ စပီးနောကု အသငတို အား အသငတို ၎် နေအိမုမ်း မွ မွဲငထုတုဖုကသူမ်းပုဖစုဖုကမည။ အလိာဟု ဟို အရွငုမတု သည အသငတို အား ငုတို အပေင ကေးရူပီရနွဲင ကော်သား ရငသား မခဲခြားဘဲ တရားမွံတစြ ဆကုဆျီရန တာပုမစတော့မမူထားခေ။ မုခ်ကေနု အလိာဟုဟို အရွငုမတုသည ကော်သား ရငသားမခဲခြားသည တရားမွံတသူမ်းကိုစုသကျမတိုတော့မူလေသည။

ထိုနညးတူစြ က်မားတော့မတုကုရုအာနု တငြ ကောငးကငက် က်မား ရရွိထားသူမ်းးငပတုသကုစပီးရွငးလငးစမြနု ဖုကားတော့မူထားပါသည။
﴿ وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَ قُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَ أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ وَ إِلَيْنَا وَ إِلَيْكُمْ وَاحِدٌ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴾²

အဓိပလ္လာယု။ ။ အသငတို အရှေ့ဖင ကောငးကငက် က်မားရရွိထားသူမ်းးင ပကား အျငငးအခံ မုပီဖုက ပါးင။ သို သော့ဝိပစကည, ဥပနးသူမ်းမွ အပ အကောငးဆိုး နညးလမုး ပုဖ ဂုဟဆိုပါလေ။ ဂုဟဖုကားပါလေ။ ကဖုပုတိုသည ကဖုပုဘကုသို ခ်ပေးတော့မူသည အရမ်း အပေင အိမာနု သကုဝငယုဖုကည ဖုကပါသည။ စပီးနောကု အသငတို ဘကုသို

၁. سورة ممتحنه، آية ၈.

၂. سورة عنكبوت، آية ၃၆.

ခံပေးတော့မူသည့် အရာမ်းကို လညး အီမာနု သကုဝငှ ယုံဗှကည့ပါသည့။ အသငှတို်းကွဲ နဘျေပျတို်း၏ ခဝပုကိုး ကည့ထိုကုသည့ အရွဲငျမတု သည့ တစုဆူတညး တစုပါးတညး ပှဖစတော့မူ၏။ ဗပီးနောကု ကဘျေပျတို်းသည့ ထိုအရွဲငျမတု၏ အမိန့်မီး ကို နားခံဗှကသူမ်း (မဂြုစလငှမမ်း) ပှဖစဗှကပါသည့။

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾^၁

အဓိပလာယု။ ။ အသငှပျဗှကားပါလေ။ အိုကောငှးကငှက်ကမ်းရရှိထား သူမ်း အပေါငှးတို်း ။ ဤ ကလေမဟု (စကားစုဘကု) သို်း လာရောကုဗှကပါလေ။ ထိုစကားစုသည့ အသငှတို်းကွဲ နဘျေပျတို်း အဗှကားတူညီလေ ။ ထိုအခ်ကုမ္မာ ကဘျေပျတို်းသည့ အလီဟုဟိုအရွဲငျမတု မှ အပ မည့သူကိုမ့် ခပဝပုကိုးကည့ခငှး မျပီလေငှး။ ဗပီးနောကု ငှအရွဲငျမတုအား တစုစုံတစုရာမ့် ယွဉတဲြှ ခဝပုကိုးကည့ခငှး မျပီပါလေငှး။ ဗပီးနောကု အလီဟုဟိုအရွဲငျမတု မှအပအခ်ငှးခငှး တစုယောကုမှ အျခား တစုယောကု ကို မိမိတို်း၏ ရဗု (အဆငှဆငှ ပှပီစ ပီးထောငှတော့မူသည့ အရွဲငှ) အျဖစ မျပီလုပုဗှကပါးငှး။ ဗပီးနောကုအကယုရှ် ငှတို်းသည့ လကုမခံမည့ဆိုလွဲငှ ငှတို်းအား ရျဟဗှကား ပါလေ။ သကုသေအျဖစရှိပါလေ။ ကဘျေပျတို်းသည့မဂြုစလငှမမျဖစပါသည့။

အစာလာမု သာသနာတော့ အရှေ့ဖငှ ဗငိမ်းခမ်းရေးငှးပုနုလည့ သငျမတု ရေး ကို အရေခခံ မူအျဖစ သတုမွတုထားပါသည့။ ဗပီးနောကု ယုတုစဂြ ကောငှးကငှက် ကမ်းရရှိထားသူမ်း အားလုံးကို ကိစာတစုတညး ။ ။ အရေခခံ

၁. سورة آل عمران، آية ၆၃.

အုတျမစုအပေငှ စညးလုံး ညီညြြရနုတောငှးဆိုထားပါသည။ မြြစလငှမု ညီနောငှမ်း အတကြ ညီအစုကို စိတုဓာတု ဆိုသည အရခခမ်း ကိုတငှပထားပါသည။ ထိုမ္ဗသာ အစာလာမုသာသနာဝငှညီနောငှမ်းအဖှကား ညီအစုကို စိတုဓာတု ဆကဆံမ်း ရှိနောရနုပုဖုပါသည။ ယုတုစြကောငှးကငှက် ကမ်းရရှိသူမ်း အား တစုတညးသော ကိစာ၏ ဝငှရိုး အပေငှ စညးလုံးညီညြြဖှကရနု တောငှးဆို ထားပါသည။ ထိုမ္ဗသာ ဘာသာရေးဆိုငှရာဂ်မာအသုသူ ၊ ဂ်မာအသုသား မ်းဆကဆံရေးကို ထုထောငှိုးငှရနုပုဖုပါသည။ ငှတိုမ္ဗ အရှေ့ဖငှ လုံစီ စိတုခရမ်း အုပညအဝ ခွငှဆကဆံ ရေးပုပိုးငှရနုပုဖုပါသည။ မသကဘ စရာမ်းကို အဆိုးသတိုးငှရနု ပုဖုပါသည။

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾^၁

အဓိပလာယု။ ။ မိုအုမငှမ်း သည အခင်းခင်းညီနောငှမ်းပုဖုဖှကပါသည။ ဤအတကြဖှကောငှအသငှတိုမ္ဗ အရှေ့ဖငှမိမိတိုမ္ဗ ၏ညီနောငှးစုဦးအဖှကား စငှမုံးခမ်းရေး ကို တညဆောကုပေးပါလေ။ စပီးနောကု ပုမတုအလာဟု အား ဖှကောကုရံဖြ ဖှကပါလေ။ ထိုမ္ဗသာ (အလာဟုဟိုအရွငှမတုဘကုမ္ဗ) အသငှတိုမ္ဗ အပေငှကရုဏာပုပိုးငှကောငှးပုပိုးငှရနုပုဖုပါသည။

မိုးလူသားမ်း ၊ ပတုဝိုငှးကငှအသိုငှးအဝိုငှးမ်း ၊ ဝိုငှးမ်း ခွငှ လူမီးမ်း အဖှကား စငှမုံးခမ်းရေး ကို ဖနှတီးပုခင်းသည သကုဝါး (သီလ၊သမာဓိ) ခွငှ အလာဟုဟို အရွငှမတု အား ဖှကောကုရံဖြခင်း ၏ လကရုဏာပုဖုပါသည။ ဤသည မြြသကီ (သူတောစငှ၊ သူတောကောငှးမ်း) ၏ လကရုဏာ ပုဖုပါသည။ ဤလုပုရပုဖှကောငှ အလာဟုဟိုအရွငှမတု ၏ အထူး

၁. سورة حجرات، آية ၁၀.

ဂရုဏှာပီမံ၊ သနားဗုဒ္ဓကုသိုလ်ကို ရရှိမည့်ပုဂ္ဂိုလ်များသည်။ အေမာမုအလီ (အ.စ) ဗုဒ္ဓသဝါဒတော်မား တဠိ ဗင်္ဂမုဒ်မုဒ်ရေး ဝိသုဒ္ဓိပတုသကုဗပိ အလင်္ကာရာ တိုကုတနွှ်ခံကု လာရုံပါသည်။ အမီးရလ္လာမိုအုမေနီးနု အေမာမု အလီ (အ.စ) အရှေ့ဖဋ မာလစုကု ကေအရွှေသရူ အား စာတစုစောဋ တဠိ ဆုံးမ ထားတော့မူပါသည်။

﴿وَلَا تَدْفَعَنَّ صَلْحًا دَعَاكَ إِلَيْهِ عَدُوُّكَ وَاللَّهُ فِيهِ رِضًا﴾^၁

အဓိပဏာယ။ ။ အကယု၍ အသုဒ္ဓါရနုသု အရှေ့ဖဋ အသုဒ္ဓါအား ဗင်္ဂမုဒ်မုဒ်ရေး အတကြ ဖိတုခေဋ ကမုးလွမုး မည့်။ ဗပိနောကု ငုကိစာတဠိ အလီဟုဟို အရွှေဌမတု နီးစုမိဌမုးလညး ပါဝဋမည့် ဆိုလွဋငု (ဗင်္ဂမုဒ်မုဒ်ရေး) ကိုမျဋငုးပယုပါလေ့ဋ။

အမီးရလ္လာမိုအုမေနီးနု အေမာမု အလီ (အ.စ) အရှေ့ဖဋ မိမိသားတော့အေမာမုဟစနု(အ.စ) ဝိသုဒ္ဓိအုခားသားသမီးမား၊ ဆေဠီးသားခဋးမား ဝိသုဒ္ဓိ မိုအုမဋမား ကို သေတမုးစာ မွာဗပိ လူသားမား တဠိ ဗင်္ဂမုဒ်မုဒ်ရေး ပုရီရနုအတကြ တိုကုတနွှ်မိနု ဗုဒ္ဓကားဗပိ ငုတို၏ ဘဝ ၏ ပထမဠီးစားပေး အုဖစုအလေးပေးသဋဗေဒကုကုဒ်မိနု ဗုဒ္ဓကားထားတော့မူ၏။

﴿أَوْصِيكُمَا وَجَمِيعَ وُلْدِي وَأَهْلِي وَمَنْ بَلَغَهُ كِتَابِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَنَظْمٍ أَمْرُكُمْ وَصَلَاحِ ذَاتِ بَيْنِكُمْ﴾^၂

အဓိပဏာယ။ ။ ငါ့အရှေ့ဖဋ မဋးတိုမုးစုဠီး(အေမာမုဟစနု(အ.စ) ဝိသုဒ္ဓိ အေမာမု ဟိုစိုဋးနု (အ.စ)) ၊ မိမိ၏ သားဈမားမားဝိသုဒ္ဓိအုခား ဆေဠီးသားခဋးမားဝိသုဒ္ဓိ ငါ၏စာရောကုမည့် သူမားအထိ သကုဝါး သီလ၊ သမာဓိ ရှိရနု စညးစနုစရှိရနု ဝိသုဒ္ဓိ အလုပမားတဠိ ပုပုပဋဈမုးလည့်တညးမတုပေးမး ရှိရနု သေတမုး

၁. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۳، ص ۶۰۰.

၂. صحیح البلاغ، فیض الاسلام، نامه ۵۳.

မွာခဲ့ပါသည်။

စင်မိုးခံမိုးရေးအတကြွရေးအရချခံမှုသုံးခံက

ပတုဝန်းကံနှင့် အသိုင်းအဝိုင်းတစုတဠု အချားသူမ်း ပတုသကုစပီး ထမူးဆောင့်ရမည့် တာဝန် ဝတီရား မ်း မပ်ကုမကကြဆောင့်ရကြရန် ၊အချားသူမ်း ၎်သိကရှာ ကို မဲ့အောင့် က်အောင့်ပျီခင်း အချားသူမ်း ွင့်ပတုသကုစပီး ထမူးဆောင့် ရမည့် တာဝန် ဝတီရား မ်း ကို မထမူး ဆောင့်ပျီခင်းဖေကောင့် အက်ငုပ်ကျခစားမး ွင့် ပုနကန် မးမ်း ပေင့်ပေါကုလာပါသည်။အကယု၎် ပတုဝန်း က်အသိုင်းအဝိုင်း တစု တဠု အချားသူမ်းပတုသကုစပီးထမူးဆောင့်ရမည့် တာဝန် ဝတီရားမ်း ၊ သူတစုပါး သိကရှာကို လေးစားတန်ဖိုးထာပျခင်း အချားသူမ်းွင့်ပတုသကုသည့် တာဝန် ဝတီရားမ်း ကို ထမူးဆောင့်ပျီခင်းတို့ ၎် ပီလုပမည့်ဆိုလွင့် စင်မိုးခံမူးမး ွင့် လုံစီမးခိုင်မာ လာမည့်ဖစပါသည်။ အစာလာမု သဘာသာအရ စင်မိုးခံမူး ရေး အတကြွ ရေး အရချခံ မူ သုံးခံကံသုံးရပု ရှိဖေကောင့် တဠုပိုင့် ပါသည်။ ၎်သုံးရပုမွာ

- ၁။ လူအခင်းအရေးအားဂရူပီပေချခင်း
- ၂။ ကိုယုရည့်ကိုယုသေရွှိသူ၏ဂုဏ်သိကရှာအားရိုသေလေးစားချခင်း
- ၃။ သူတစုပါး ၎် ရပိုင်ခင်းကို ပေးဆောင့် ပျခင်းလကုခံပေချခင်းတို့ ၎် ဖစပါသည်။

၁။ လူအခင်းအရေးအားဂရူပီပေချခင်း

အေမာမုအလီ(အ.စ) မွမိမိ၏ဘဝသကုတမူးတစုလွှောကုလုံးကြါအရချခံမး အား မိမိဘဝ၏ အရချခံ မူအုဖစ ပီလုပက်င့်သုံးခဲ့ပါသည်။ စပီးနောကုမိမိ၏ လူသိရွင့်ဖကား ခေလာဖသု အနီအခါတဠုလညး မိမိအစိုးရ ၎် အမးထမူးမ်း ကိုကြါအရချခံမးအား လကုတေကြ လိုကုနာ က်င့်သုံးရန် တင်းဖကပုစါအမိန့် ၎်

ပေးတော့မူခဲ့ပါသည်။

အကယု၍ ပတုဝနန်းကံနှင့် အသိုင်းအဝိုင်း တစုခုရ တဠု
ငေဠြးဗေုကရေးဆိုငုရာ တာဝန ဝတီရေးမ်းကို မပ်ကုကကြွခဲ့မညှု၊ နိုငံမ်းးွင့်
အစိုး မ်း၏ ရပိုငုခဠြမ်းကို လေးစား ရှိသေဗေုကမညှုဆိုလွှင့် ငု ပတုဝနန်းကံ
အသိုင်းအဝိုင်းတဠုမညှုသညှုစစပဲမြှုဖစပေငုမညှုမဟုတုခေ။ ဤကဲ့သို၊ သေ့
ပတုဝနန်းကံအသိုင်းအဝိုင်း သညှု ကော်သားရငုသားမခဲခြမ်းမး၊ တရားမွံတမး
ဘကသို၊ နိုးတညှုသားမညှုဖစပါသည်။

လူ၊ အခဠြအရေးကို ရှိသေလေးစားပုခင်း (ယနေ၊ အနောကုိုငံမ်းး မွ
အျစားသူမ်း ကို ဤလူ၊ အခဠြအရေး ဆိုသညှု ခေါင်းစဠု ပုဖ
ဆဲခြာတငုနေပါသည်။) သညှု အရေခခံမူအားပုဖ အစာလာမု သာသနာ တော့၏
မုဖစမနေွင့် မတုနုမလးပု စေသညှု အရေခခံမူမ်းမွ တစုခုပုဖစပါသည်။ ငုအား
ကမ်းတော့မတုကုရအာနုမွ(ဝေကာရု)ဟုခေငုဆိုထားပါသည်။

﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا﴾^၁

အဓိပလ္လာယု။ ။ ဗပီးနောကု ကေနုစငုစစ ငါအရွှငုမတုသညှု အာဒံ (အ.စ)
၏သားရေမးမ်းအား ဂုဏု သိကရာ နိုငံ ရှိသေလေးစားမးကို
ပေးသနားတော့မူခဲ့ပါသည်။ ဗပီးနောကု ငါအရွှငုမတု သညှု ငုတို၊ အား
ကုနးပိုင်းွင့် ပငုလယု တဠုစီးနင်း စရာ ပေးသနားတော့မူခဲ့ပါသည်။ ဗပီးနောကု
ငုတို၊ အား သနု၊ ရှုင်းသနု၊ စငုသညှု အရာမ်း ကို ပေးသနား တော့မူခဲ့ပါသည်။
ဗပီးနောကုမိမိ၏အဖနုဆင်းခံအရေမကုအမ်းမွငုတို၊ ကိုပိုမိုရှု၊ မငုမတုမးကို
ပေးသနားတော့မူထားပါသည်။

၁. سورة اسراء، آية ၇၀

ဤအာယသုတောတ၌ အလိာဟုဟိုအရွှေ့မတု သညှ မှီလူသားမ်း အား
ဂုဏသိကရှာ ဝှံး အျား အဖနဆးခမ်းထက ပျမညမတုမး ကို
ပေးသနားတော့မူထားပါသညှ။ အလိာဟုဟို အရွှေ့မတု အနျေဖး မှီ လူသား
အား မိမိ၏ ဣဟု (ဝိညာဉှ) ၏ သိကရှာ ဝှံး ရှိသေလေးစား မး ကို
ပေးသနားတော့မူပီးမိန့်/တော့မူပါသညှ။

﴿فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ﴾^၁

မှီလူသားသညှ အလိာဟုဟိုအရွှေ့မတု ၏ ဣဟု (ဝိညာဉှ) ဆိုရာ
အလံကိုဆောင့်သူပျစပါသညှ။ ဤအတကြဲဗေကက ဧကေးကတမနမ်း
၏ စဂ်ဒဟု(သအုဒီးမီး) ပ္ပီ ထိုကသူ အျဖစ သတုမတုခဲပါသညှ။ ရှိသမ့်
ကေးကတမနမ်းအားလုံးကိုရှိကီး၍မှီလူသား၏ခကီးကယျမညမတုမး
ကို စဂ်ဒဟုပီရန့် အမိန့်/ ပေးတော့မူခဲပါသညှ။ မှီလူသားအား အရီအသေ
မပေးခဲသူသညှ လမးလဲဌ်မးမး ရောကသုဉ်းခဲပါသညှ။ စပီးနောက
အလိာဟုဟိုအရွှေ့မတု၏နနးတော့မူထုထုခဲခဲရလေ၏။

﴿قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْت عَلَي لَيْنِ أَخْرَتَيْنِ إِلَى يَوْمِ الْفِيَامَةِ لِأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا﴾^၂

အဓိပလာယု။ ။ စပီးနောက(အိဗလီစ) မွ ရဟလေ၏။ က်နောကို ပ္ပပါ။
အရွှေ့အနျေဖး က်နော ထကပိုစပီး ပျမညမတုမးကို ပေးသနားထားသူသညှ
ဤပုဂီလုပျစပါသလား၊ အကယု၍ အရွှေ့အနျေဖး က်နောအား ကေယာမသု
တိုအခဉ်အရေး ပေးမညှဆိုလွင့် အနညးငယုသော သူမ်းမွအပ င (အာဒြာ.စ)
၏သားရမးမ်းအားလုံး၏အျမစမ်းကိုလုံးပျတုတောကပစပါမညှ။

လူ/အခဉ်အရေး ကို ပထမဆုံး ခီးဖောကခဲသူမှာ ဝှံးတ၌ (ခ)

၁. سورة ص، آية ۷۲- وسورة حجر، آية ۲۹

၂. سورة اسراء، آية ၆۲

မာရုနတျဖတပါသည။ ၎အနေပုဖ မိုးလူသားသည အလိာဟုဟို အရွဋျမတု ၎ါ
ခေလာဖသုရာထူးကိုရရွိထားဖေကကားမသိရွိခေ။

﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾^၁

ဖပီးနောကု လူသားသည အလိာဟုဟို အရွဋျမတု ၎ါ ပေးသနားထားသည
ပညာကိုလညးရရွိထားပါသည။

﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا﴾^၂

မိုးလူသား၏ ဂုဏ်သိကရာ ဝံ့ငှ ရှိသေလေးစားရမညကို
မွတုသားရမညပုဖတပါသည။ သို၊ သော့ ဂြိငှတဂ်န အနေပုဖ ပထမဆုံး
မိုးလူသားအား မရိမသေ မလေးမစာပူပီခဲသူ သိကရာခဲသူပုဖတပါသည။
လူ၊ အခဋျအရေးအားခီးဖောကုခဲသူပုဖတပါသည။

﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾^၃

မိုးလူသားဝံ့ငှ ဂြိငှတဂ်န အဖုကား အဆုံးမဲသည စတု ပုဖတခဲပါသည။
ဂြိုစတုပဲဂြည ကိုယုခးဗာ ဝံ့ငှလကုနကုမ်း အသုံးပီရသည စတုမဟုတုခေ။
တစုနညးအာပုဖတစုအေးဝံ့ငှယဋကေးမးဆိုငှရာစတုပုဖတပါသည။

အမီးရဂြိုမိုအုမေနီးန မောငှလာအလီ (အ.စ) မွ ဂြိုပုဖတရပုမွနကို တငှပရငး
ဟရေသု အာဒံ (အ.စ) အား စဂ်ဒဟုပိုခငးကို လူသားအား အရိုအသေပုပိုခငး၏
အဖေကကားခံတစုခုအုပုဖတဖော့ပထားပါသည။

﴿وَاسْتَأْذَىٰ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى الْمَلَائِكَةُ وَدِيَعَتُهُ لَدَيْهِمْ وَعَهْدَ وَصِيَّتِهِ إِلَيْهِمْ فِي الْإِذْعَانِ بِالسُّجُودِ لَهُ وَ
الْخُنُوعِ لِتَكْرِمَتِهِ فَقَالَ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ وَقَبِيلَهُ اعْتَرَتْهُمْ الْحَمِيَّةُ وَعَلَبَتْ

၁. سورة بقره، آية ၃၀
၂. سورة بقره، آية ၃၁
၃. سورة بقره، آية ၃၄

عَلَيْهِمُ الشَّقْوَةُ^۱.

အဓိပတိယ။ ။ အလိာဟဟို အရွဋ္ဌမတု သခဋ္ဌမ ကောဋးကဋတမနမ်း အား မိန့်တော့မူလေ၏။ ၎ (ကောဋးကဋတမနမ်း) တိုအား အပွဋ္ဌးထားသည့် အရာကို ဆောဋရကြရန့ဖစုပါသည့်။ ဗပီး နောကုဋတိုထံ ယူထားသည့် ကတိကဝတုကို တည့စေရန့ဖစုပါသည့်။ ဗပီးနောကု ဟရေသု အာဒံ (အ.စ) ကို စဂံဒဟု ပြီရန့ အမိန့်ပေးတော့မူခဲပါသည့်။ ဗပီး နောကု ၎ (အာဒံ(အ.စ)) ၎ ရုဏုသိကရာတော့ဋ္ဌး သကီးကံယုမဋ္ဌမတု မ; အားရိုသေ အလေးထား စေပါ သည့်။ ဗပီးနောကု အလိာဟဟို အရွဋ္ဌမတု မွ မိန့်တော့မူလေ၏။ အာဒံ (အ.စ) အား စဂံဒဟု ပြီပါလေ။ အီဗလီစုမ္မ အပ အားလုံးမွ စဂံဒဟု ပြီခဲဗုကပါသည့်။ အဗဗလီစု ၎ အပေါဋးအပါး မိတုဆေခြမ်းသည့် လညး သိကရာမဲ့ အရွကုရခဲဗုကပါသည့်။ မု လူသားသည့် ဗဋ္ဌးမုးမုးရေးဋ္ဌး လုံစီ စိတုခရေဋ္ဌတစဋ္ဌးတစဋ္ဌးအျပန့အလွန့သိကရာပေးဂုဏုပေးသဋ္ဌပါသည့်။

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾^۲.

၂။ ကိုယုရည့ ကိုယုသေးရွိသူ ၎ ရုဏုသိကရာ အား ရိုသေလေးစား ပြခဋး

၂။ ကိုယုရည့ ကိုယုသေးရွိသူ ၎ ရုဏုသိကရာ အား ရိုသေလေးစားပြခဋး ပုဋ္ဌ ပုဂီလုမ်းဋ္ဌးဋ္ဌး အဗုကား ပဋ္ဌိပကရုဖစုမ; ခိုကုရန့ဖစုဟပြီပုနာ တကု မ;ကို တားဆီး ပေးပါသည့်။ ဗပီးနောကု ပတုဝနုးကံဋ္ဌ အသိုဋး အဝိုဋးအကောဋးတကာအကောဋးဆိုးစံနမူနာတစုချဖစုစေပါသည့်။

၁. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۹۷

۲. سوره حجرات، آیه ۱۳

အမွန်တကယ့် မှီလူသားအား ရှိသေလေးစားချခင်းသည့် သက္ကဝါး(သီလ
၊သမာဓိ) မွ ပြုစုပါသည်။ မှီ လူသားသည့် အလိာဟု ဟို အရွှေ့မတု
ွင်းနီးကပုလေလေ နီးကပုသလောကု အလိာဟု ဟို အရွှေ့မတု သည့်လည်း
ဂုဏ်သိကရှာ ချီမ၊ ငပေးသနားတော့မှုမည့် ပြုစုပါသည်။ ပတုဝန်းကင်းအိုင်း
တငြိ လူသားမ်း အား ဂုဏ်ပေးလေးစားသည့် အရချခံမှုမ်း ရှိနေသ၍
စင်မုးခံမုးရေး ဝှင်း လုံစီစီတုန် ရေး လည်း ရှိနေပါမည့်။ အေမာမု အလီ (အ.စ)
အရှေ့ဖင်း ဤ အရချခံမှုမ်းကို « မှီ လူသားကိုယုတိုင်းအား ရှိသေလေးစားချခင်း
ငုဏ် ဂုဏ်သိကရှာ အား ရှိသေလေးစားချခင်း » ကို မှီ လူသား၏ လကတငြိ
ထည့်ပေးစပီး လူသားမ်း ကို ဤပြုစုရပုမွန် ဘကသို၊ ဂရူပီ စေရန် တငြိပရင်း
မိန်၊ တော့မှုထားပါသည်။

﴿ لا تكن عبد غيرك وقد جعلك الله حراً ﴾^၁

အဓိပလာယု ။ ။ မိမိကိုယုကိုအား မည့်သူတစဉ်းတစယောကု၏
ကမ်းကစေ့အုဖစု အရောကုမခံပါဝှင်း။ အဖေကောင်းမှာ အလိာဟုဟို အရွှေ့မတု
သည့်အသင်းအားလငြိလပုမးပေးထားသည့်အတငြိဖေကကုပြုစုပါသည်။

ကစေ့ပြုခင်းသည့် မှီ လူသား၏ ဂုဏ်သိကရှာ၏ဆန်၊ ကင်းဖကု
ပြုစုပါသည်။ ယုတုစုအဆုံး ပတုဝန်းကင်း အသိုင်းအိုင်း တငြိကစေ့လုပုခင်း
အတေးအခေင့် သည့်လည်း မလမ်းမိုးမိရန် လိုအပုပါသည်။ မှီလူသားအရှေ့ဖင်း
လူသားပြုစုသည့်အလော်ကုရှိသေလေးစားမပုဝိသင်းပါသည်။

خَرَجَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَاءَ صَحَابِهِ وَهُوَ رَاكِبٌ فَمَسَّوْا خَلْفَهُ فَالْتَفَتَ إِلَيْهِمْ فَقَالَ لَكُمْ حَاجَةٌ
فَقَالُوا لَا يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّا نَحْبُ أَنْ نَمْنِيَّ مَعَكَ فَقَالَ لَهُمْ انصَرِفُوا فَإِنَّ مَنِيَّ الْمَاشِي مَعَ

၁. نهج البلاغه، فيض الاسلام، خطبه ٢٤

الرَّكِبِ مَفْسَدَةً لِلرَّكِبِ وَمَذَلَّةً لِّلْمَآثِي. ١

၂မင်းစီးသွင်းအတူ လမ်းလွှာကျခင်းသည့် အစီးအနင်း အားလမ်းလဲြ
လမ်းမှား မ; ကို ၂ဖစစေပါသည်။ စပီးနောက မိုအုမင်းအား သိကရှာမ်းမ;
ကိုဖစစေပါသည်။အဖေကောင်းမှာရွှိသွင်လူသားအားလုံးအတူတူဖစပါသည်။
အေမာမုအလီ(အ.စ)အနေဖစအိဂ်စိုးငံသို/ ဘုရင်ခံမာလစကေအရွှသရအား
မိမိ၏စာတင်ြုဖစရပုမွနဘကသို/ ညးန့ပထားတော့မူပါသည်။

وَلَا تَكُونَنَّ عَلَيْهِمْ سَبْعًا ضَارِيًا تَغْتَنِمُ أَكْلَهُمْ فَأَتَمُّهُمْ صِنْفَانِ إِمَّا أَحْ لَكَ فِي الدِّينِ وَإِمَّا نَظِيرٌ
لَكَ فِي الْخَلْقِ. ٢

အေမာမုအလီ (အ.စ) အုပခီပုသည့် ကာလတင်ြ ရွှိသွင်လူသားမ်း
အားလုံးအဖကား အုပနအလွန ရှိသေလေးစားမ; ဝှင့် ကော်သားရင်းသား မခဲြ
၂စားမ; ရွှိခဲပါသည်။ အေမာမု အလီ (အ.စ) ၏ အုပခီပုမ; အောကတင်ြ
မည့်သူတစိုး တစယောကအပေငှ ရကစက၊ ညးဦးပနိုးပစကမ; မရွှိခဲခေ။
ြုအတင်ြဖေကင်း မိုအာဝေယဟု ၏
လုယကအဖကမ;ဖကသညစစသားမ်းမွ လူမ်းကို တိုကခိုက စပီး ငှတို/ ၏
အမီးသမီးမ်း ၏လကဝတရတနမ်းကို အရွှကကဲြ သိကရှာ ကိုမထောကရြ
အဖကမ;ဖကလုယူသညသတင်းကိုဖကားသညရသညအခါမောငှလာအလီ
(အ.စ)အလြုတရာဒကရသောကုဖစစပီးမိန/ တော့မူလေ၏။

لَقَدْ بَلَّغْنِي أَنَّهُ كَانَ الرَّجُلُ مِنْ أَهْلِ الشَّامِ يَدْخُلُ عَلَى الْمَرْأَةِ الْمُسْلِمَةِ وَالْمُعَاهَدَةِ فَيَنْتَزِعُ
أَخْجَاهُمَا وَرُعْتَهُمَا... فَلَوْ أَنَّ امْرَأً مُسْلِمًا مَاتَ مِنْ دُونِ هَذَا أَسْفًا، مَا كَانَ عِنْدِي فِيهِ مَلُومًا،

၁. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۵، ص ۴۱
۲. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۳، ص ۶۰۰

بَلْ كَانَ عِنْدِي بِهِ جَدِيرًا^۱

အဓိပတိယု ။ ။ ငှအုပုစုမ္မ (လုယကုသူ) တစုဦးတစုယောကုသည
မဏ္ဍိလငှမုအမီးသမီးတစုဦး ဝံငှ မဏ္ဍိလငှမုအမီးသမီး
မဟုတုသူတစုဦးအိမုထဲသို၊ ဝငှရောကုစပီး ငှတို၊ ၎် ၎် လကုဝတုရတနာမ်းကို
ငှတို၊ ၎် ၎် ကိုယုခးဗာမုလုယုခဲစပီးရပးသးဗြးဗေကကုငှ
ကဗြေပုသတငှးရထားပါသည။ အကယု၎် ဤဖစုရပု မွနု ကို
မဏ္ဍိလငှမုတစုဦးတစုယောကုမု ဗှကားစပီး
နာဗှကငှသညအတဏ္ဍိဗေကကုငှသေဆုံးသးဗြးမညဆိုလွံငှကဗြေပုသညငှအား
ပုစုတငှ ဝံငှ၎်ရနု ထိုကုသူ မဟုတုဟု ယုဆပါမည။ တစုနညးအာပုဖငှ
ကဗြေပု၏အနီးတငှငှသညးခီးကီးဂုဏ္ဍပီထိုကုသူဖစုပါသည။

မဇဟဗုဝံငှ ယုဗှကညးကမ်းကို ဖယုထားစပီး လုသားဆိုသည အျမငှဝံငှ
အရို အသေပေး လေးစာပုခငှး သည တစုနညးအာပုဖငှ လုသားဆိုငှရာ
အရိုအသေပီလေးစာပုခငှးဝံငှဂုဏ္ဍသိကရာ ပေးမး အတဏ္ဍိ အစားထိုးစရာ
မရှိသညလုပရပုဖစုပါသည။

وَ أَكْرِمُ نَفْسِكَ عَنْ كُلِّ دَنِيَّةٍ وَ إِنِ سَأَفْتِكَ إِلَى رَعْبَةٍ فَإِنَّكَ لَنْ تَغْتَاصَ بِمَا تَبْذُلُ مِنْ نَفْسِكَ
عَوْضًا وَ لَا تَكُنْ عَبْدَ غَيْرِكَ وَ قَدْ جَعَلَكَ اللَّهُ حُرًّا^၂

သိကရာမဲ့မး မွနုသမ္မကိစာ မွ ရှောငှဗှကညပါလေ။ လောကီ အကီးအျမတု
အတဏ္ဍိ မိမိ ဂုဏ္ဍသိကရာ ရငှးစပီးလုပမညဆိုလွံငှ
အသငှရရှိမညဖစုပါသည။ သို၊ သော့ ဘာမု ရရှိမညမဟုတုခေ။ မညသူ တစုဦး
တစုယောကု၏ ကေးကဗြေ မျဖစုပါစေ့ငှ(မလုပပါဝံငှ)။ အဗေကကုငှးမု

၁. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۴، ص ۱۴۳
۲. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۴، ص ۲۲۶

အလီဟုဟို အရွှေ့မတု သည့် အသင့်အား လင်္ဂလပုမး ပေးသနားတော့မူထားသည့်အတကြဲဖော်ကာဌုဖစပါသည်။

မောင့်လာအလီ (အ.စ) ၏ ကော်သားရင့်သား မချဲခြားသည့်တရားမွဲတသည့် အုပုခီပုမး အောကုတဌု အားလုံး စင်မးခံမး စြ လုံစခီ စြုဖင့် ဘဝတည့်ဆောကုခဲဖုကပါသည်။ သို့ပေမဲ့လည့် အစာလာမုရနုသူမ်း မွ မောင့်လာအလီ (အ.စ) အားဆန့်ကင့်ဖပီး စစပဲဌုခဲ (ဂ်မလု ၊ စစဖီးနု ဝှင့်နဲဟုရဝါနု) ကိုပုခဲဖုကပါသည်။ သို့သော မောင့်လာအလီ (အ.စ) အရှေ့ဖင့် ပတုဝနးကင့် အသိုင်းအဝိုင်း ရှိ လူသား အားလုံးကို ကော်သားရင့်သား မချဲခြားဘဲ ဆကုဆံမး ၊ တရားမွဲတမး ဝှင့် အွံပုစကု အညှဉ်းပနးခံ လူသားမ်း၊ အားနည့်သည့်သူမ်းကို ကူညီ ပုခဲပုစြ အလီဟုဟို အရွှေ့မတု ၏လူ ပုဖစဖော်ကာဌုပသခဲပါသည်။

ဤအတကြဲဖော်ကာ မောင့်လာအလီ (အ.စ) အရှေ့ဖင့် ပတုဝနးကင့် အသိုင်းအဝိုင်း မွ တစယောကုတည့်ကံနအောင့် ရှောင့်ဖယုနဲဖုကသည့် မသနမစမ္ပး ပုဖစနေသည့် ခရစယာနု ဘာသာဝင့် တစယောကုဝှင့်တေြဆုခိနု သည့်မခိုင့်တော့ဘဲ အမိန့်ပေးမိန့်တော့မူလေ။

أبي حمزة عن رجلٍ بلغ به أمير المؤمنين عليه السلام قال: مرَّ شيخٌ مكفوفٌ كبيرٌ يسألُ فقال أمير المؤمنين عليه السلام ما هذا فقالوا يا أمير المؤمنين عليه السلام نصرانيٌّ قال فقال أمير المؤمنين عليه السلام استعملتموه حتى إذا كبروا عجزتم عنكم أنفقوا عليه من بيت المال^١.

အေမာမုအလီ(အ.စ) အရှေ့ဖင့် မသနစမ္ပးသည့် အဘိုး အိုတစုခိုးအနီးမွ ပုဖတုသားတော့မူလေ၏။ ထိုအဘိုးအိုသည့် ဆင်းရဲမဲခြာသည့်အတကြဲဖော်ကာတောင့်ရမးနေလေ၏။ အေမာမု (အ.စ) မွ

၁. شيخ طوسي، تهذيب الاحكام، ج ٦، ص ٢٩٢، ح ٨١١

မိန့်တော့မူလေ၏။ ဤသည့်ဘာပုထုသနည်း ? ဤသူသည့်မည့်သူမည့်ဝါ
ပုထုပါသနည်း ? ဟု မိန့်တော့မူလေ၏။ တစုနည်းအားပုထု ငု၏ အရေအနေ ကို
မေးတော့မူလေ၏။ ထိုအခါ တစုဦးတစုယောက် မွ အရေပေး ရဟလေ၏။
ငုသည့် ခရုဏာန ဘာသာဝင် တစုဦး ပုထုပါသည့်။ (ဆိုလိုသည့်မှာ ငုသည့်
မဏ္ဍလငုမဟုတ်ပါ။ ဤအတကြွဗေကာ ငွေငုပတုသကုစပီး ပုစရာ
သောကျပုစရာ မလိုပါဟုဆိုခံပါသည့်။) ထိုအခါ မောငုလာ (အ.စ) မွ
မိန့်တော့မူလေ၏။ ဤပုဂံလုသည့် အလုပု လုပုငု သည့် စမ်းအား၊ ခန္ဓာအား
သတိ ရှိခဲသည့် အခါ အထိ ငုအား အလုပုလုပုငု ဖုကပါသည့်။ ယခု ငုမှာ
အလုပုလုပုငုသည့်ခန္ဓာအား မရှိတော့သည့်အတကြွ ငုကို ပုထုထားဖုကပါ သည့်။
ငု၏အသုံးစရိတအား ပုသည့်သူ ဘာတိုကုမွပေးရပေမည့်။

ဘာလဲ အသငုအနေပု ဤခရုဏာန ဘာသာဝင် အား အလုပုငုလို့
ရသလောကု အလုပုလုပုစေခဲစပီး ယခုအခါ အိုသုမုးသုစပီး၊
မသနုစမ်းတော့သည့်အခါမု ငုကို ပုထုထား မည့်လော ? ငုအဘိုးအို အတကြွ
အသုံးစရိတအား ပုသည့်သူ ဘာတိုကုမွပေးရပေမည့်။
ကိုယုရည့်ကိုယုသေရွှိသူ အား ဂုဏုပေးလေးစားပုခုပုဖု တစုဦးခဲငုပုစုစေ
သို့ မဟုတ်ညီခွေငုပုစုစေ၊ မိညီ မဟုတ်ငုငုပုစုစေ၊ ကော်ငုသို့ မဟုတ်
လူမီးအတကြွပုစုစေ စငုမုးခဲမုးရေးငု လုံစခဲရေး ကိုပုစုစေမည့်ပုစုပါသည့်။
အကယု၍ သူတစုပါး အား ဂုဏုပေးလေးစား ပုခဲ အား မည့်သည့် နေရာမွ
မတေပြုရတော့သည့်အခါစုပုခဲပုပုပုကရု၏အစဆိုတာသိထားရပါမည့်။
ထိုအခါမည့်သည့်နေရာကို ဦးဆာငုရမည့် ၊ လူမီးမား ငွေငုငုမား မွ
ဘာပုစုမည့်ဆိုလည့်သိတော့မည့်မဟုတ်ခဲ။

၃။ သူတစုပါး၏ရပုငုခဲမုးကို ပေးဆောငုခဲမုး၊ လကုခဲပေးခဲမုး

၃။ သူတစ်ပါး ဘဝ၏ ရပိုင်ခွင့်များကို ပေးဆောင်ခြင်း၊ လက်ခံပေးခြင်းသည် ဗင်မားခ်မားရေး အုပ်စုအဖွဲ့အစည်း၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အသိုင်းအဝိုင်း ကို ပြုစုစေပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အား ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု၊ ဘက်စုံဖြည့်ဆည်းမှု ပြုစုပါသည်။ လူတိုင်းလူသာယာစွာ သဘောတူညီညွတ်စွာ အလွန်အမင်း ရှိနေပါသည်။ မညီညွတ်မှုနှင့် အခြားအရေးကို လုပ်ငန်းစဉ်မရှိပေ။ ပတ်ဝန်းကျင်တို့ကို ဤရပိုင်ခွင့်ကို အရှိအသေပီအလေးပေးနေသည့် လူများအနေဖြင့် ဤ ရပိုင်ခွင့်ကို ကမ်းစပ်ပီနေသည့် မညီညွတ်မှု ပြန်လည် ပြုစုမှုမဟုတ်တော့။ နောက်တစ်နေ့ ငါတို့အဖွဲ့အစည်းသည် ဤအရာအား သုံးခု အား ရှိသော လေးစား နေသည့် စတုရန်းပုံဖြင့် ပြုစုမည်မဟုတ်တော့။

ကိုယ့်ရည်ကိုယ့်သေချာမှု၏ ရုဏ်းသိက္ခာ ကို အရှိအသေပေးလေးစားခြင်းသည် ရှိသင့်ပါသည်။ ဤလုပ်ရပ်သည် တစ်ဦးချင်းကို ပြုစုစေ သို့မဟုတ် ပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း ပြုစုစေ ၊ ဗီဇပြုစုစေ သို့မဟုတ် နိုင်ငံပြုစုစေ ၊ မဟာဗျူဟာများ ပြုစုစေ သို့မဟုတ် လူမီး ပြုစုစေ အဖွဲ့အစည်း ဗင်မားခ်မားရေး ဝှံ့နှင့် လုံခြုံရေးကို ပြုစုစေ ပါသည်။ အကယ်၍မညီညွတ်မှု နေရာတစ်ခုခုရှိ အုပ်စုအဖွဲ့အစည်း ရှိသောလေးစားမှု မရှိလွှင့် ထိုနေရာတစ်ခုခု စတုရန်း ပုံဖြင့် ရန်ပုံပြုစုလာပေမည်။ ဤစတုရန်းပုံဖြင့် ရန်ပုံပြုစုမှု မညီညွတ်မှု နေရာတစ်ခုခုအဆုံးသတ်မည် ဗီဇအဖွဲ့အစည်းကို ဘာပြုစုသဖြင့်မည် ဆိုသည့်ကိုမသိ။

အမီးရလ်မြို့အဖွဲ့အစည်းနှင့် အေမာမု အလီ (အ.စ) အနေဖြင့် အစွဲတမ်း ဗင်မားခ်မားရေးကို အားပေး ထောက်ခံခဲ့ ပါသည်။ မော့လာ (အ.စ) ဆုံးမဖွဲ့သတ်တော်မူခြင်းနှင့် ဘဝ တညီဆောင်မှု တွင်လည်း ဗင်မားခ်မားရေး ကို အလေးပေးထားပေးကောင်းတော်မူမည့်ပါသည်။ ယုတုစာအုပ်အား အိတ်စာအုပ်နှင့် မာလစာအုပ်က အရွယ်ရှိ ကို ရေးခဲ့သည့် ဆေးဖြင့်ဖြိုခွဲပစ်စာတစ်ပုဒ်လည်း

ဤကိစ္စဘာကုသို ၊ အလေးပေးတိုကုတန့်ရေးသားထားပါသည်။

إِيَّاكَ وَالذِّمَاءَ وَسَفْكَهَا بغيرِ حِلِّهَا، فَإِنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ أَدْنَى لِنِقْمِهِ وَلَا أَعْظَمُ لِتَبِعِهِ، وَلَا آخَرَ يَبْرُؤُ النِّعْمَةَ، وَإِنْ قَطَّاعَمَدَهُ، مِنْ سَفْكِ الدِّمَاءِ بغيرِ حَقِّهَا¹။

အဓိပတိဏယု ။ ။ လူသားမ်းအား မတရား (အျပစုမဲ့) သေဖြတ်ကြသံယိုပျိုခင်း (သတျခင်း) မွ ရွှေငှဖှကဉ္စ ပါလေ။ အဖှကကင်း မွာ ဤလုပုရပုဖှကကင်း အလိာဟုဟိုအရွှငျမတု ၏ ဖမှးဆီးမး ၊ အျပစုပေးမး ၊ နေအုမသု တော့မ်း ၏ က်ဆုံးမးွင်းသျှခင်းဆီသို ၊ နီးကပုမး ကျိဖစစပါသည်။

ငစာစောင့်တငြိမောင့်လာအလီ (အ.စ) အရှေ့ဖင့် မာလစုကု အား လမှးညးနု ထားပါသည်။ လူသားမ်းအား မတရား (အျပစုမဲ့) သေဖြတ်ကြသံယိုပျိုခင်း (သတျခင်း) မွ ရွှေငှဖှကဉ္စ ရနု မိန့် ၊ ထားပါသည်။ အဖှကကင်းမွာ ဤ လုပုရပုသည့် အလိာဟုဟို အရွှငျမတု ၏ ပုစုဒဏုအား အျမနု ဖိတုခေင့်စေ သည့်အတကြဖှကကင်း ပုစုပါသည်။ ဗပီးနောကုရကစကု ဖှကမှးဖှကီတု သူ၏ ရကစကု ဖှကမှးဖှကီတုမးဖှကကင်းပုစုဒဏုပေးခံရမည့်ပုစုပါသည်။ ငထံမွရကစကုဖှကမှးဖှကီတုမးအတကြသေဖြတ်ကပြုနုယျခင်းခံရပေမည့်။

အေမာမုအလီ(အ.စ)မွဆကလကုပပီးမိန့် ၊ တော့မူလေ၏။

وَاللَّهُ مُبْتَدِءُ بِالْحُكْمِ بَيْنَ الْعِبَادِ فِيمَا تَسَافَكُوا مِنَ الدِّمَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ²။

အလိာဟုဟို အရွှငျမတု သခင်းသည့် ကေယာမသုနေ ၊ တငြိ အျခားသူမ်း အတကြ တရားစီရင် မဆုံးပုစုမည့်အလွင့် မတရား မတရား (အျပစုမဲ့) သေဖြတ်ကြသံယိုပျိုခင်း(သတျခင်း) ဝှင့်ပတုသကု ဗပီး တရား စီရင်တော့မူပေမည့်။ အာဏာရွှင်း အရှေ့ဖင့် အလိာဟုဟိုအရွှငျမတု အား

၁. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۳، ص ۶۱۱

၂. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۳، ص ۶۱۱

ဖေကာကုရ်ဖြသငပေသည။ ဗပီးနောကု အကယု၍ အာဏာ ပိုငမ်း အနောဖင အလီာဟုဟို အရွဉုမတု အား ဖေကာကုရ်ဖြ မည့ဆိုလုံင ပတုဝနးကငအသိုငးအဝိုငးသည့ ပနးဉယာဉ ၂ဖစုသးပါမည့။ ဗပီးနောကု ပတုဝနးကင အသိုငးအဝိုငးတငြ မည့သည့ မလုံစခိမး မီး ကိုမ့် တေဖြရမည့ မဟုတုတော့ပေ။ မ်းသော အာပုဖင အံကပြုနကနမးသည့ အာဏာပိုငမ်း ဧါ မတရား သတျာဖတုမးဖေကာင စတငပါသည့။ ဗပီးနောကု တစိုးငငံလုံးကို ကူးစကုစေပါသည့။

မောငလာအလီ(အ.စ) အနောဖင ဤအခ်ကုကို ရွေ့ဆကုဗပီး မာလစုကုကေအရွဉသရအားမိနု/တော့မူလေဧါ။

فَلَا تُقَوِّينَ سُلْطَانَكَ بِسَفْكَ دَمٍ حَرَامٍ، فَإِنَّ ذَلِكَ مِمَّا يُضَعِفُهُ وَيُؤْهِئُهُ بَلْ يُزِيلُهُ
وَيَنْفُلُهُ، وَلَا عُدْرَكَ عِنْدَ اللَّهِ وَلَا عِنْدِي فِي قَتْلِ الْعَمْدِ.

ထို/အတကြဖေကာင မတရားသတျာဖတုမး ကိုပြုခငးပုဖင မိမိဧါ အစိုးရ အား အားနညးအောင မျပီလေးငး။ အဖေကာငးမာ မတရားသတျာဖတုမး သည့ အစိုးရဧါ အောကုရျခမ်းကို အားနညး စေပါသည့။ အစိုးရအားပုဖီတုခစေဗပီး အျခားသူမ်းလကုသို/ လဲငြဟငးပေးလေသည့။ ကဗနုပြုဧါ အရွေ့ ဝှင အလီာဟုဟို အရွဉုမတု ဧါနနးတော့တငြ အသငဧါ မတရား သတျာဖတုမး အတကြ ဆငရျခ ဆငလကု အား လကုခံမည့ မဟုတုပေ။ အဖေကာငးမာ ဤ အတကြ ၂ပစုဒဏု မာ လကုစား ချေခငး ၊သေစားသေစေ ၂ဖစုသည့ အတကြဖေကာင ၂ဖစုပါသည့။ ဤအျပစုအား (ကီးလနုညူ) မည့သူ မွ် လကြရမာကုမည့မဟုတုခေ။

ယနေ/ ဤအခ်ကုလိုအပပါသည့။ မောငလာအလီ (အ.စ) ဧါ ဤ အာနိသင ပုည့ဗုသဝါဒတော့အား ဝနသကီးခိပု၊ သမဆတ၊ ဝနသကီးမ်း၊ ဘုရငခမ်းဧါ အိမု တော့မ်းတငြ ရေးသား ခိတုဆဲြ ထားသငပါသည့။ မတရား

သတျှုဖတျှုခင်းပုဖင်း အစိုးရ မခိုင်မာသည့်အပုဖင်း ပိုမိုပီး စပီလဲ မး အတကြ ပြီတုက်ရန်အတကြကို ပုဖစစေပါသည့်။ တစုနည်းအားပုဖင်း မတရားသည့် သတျှုဖတုမး သည့်အစိုးရ၏ အရေခံ အုတျှုမစုမ်းကို လးပုခါစေပါသည့်။ အာဏာပိုင်မား၏စမ်းအားခွင့်ခွင့်အားကိုဖ်ကုစီးစေပါသည့်။

ဤမောင့်လာအလီ (အ.စ) ၏ မိန့်မှာ ခ်ကုအတိုလေးတငြိ မောင့်လာအလီ (အ.စ) ၏ အလန်တရာ အာဝဇ်နးပုဖစုမးခွင့်အတူ သူတစုပါး၏ ရပိုင်ခင်းကို ရွင်းလင်းစဉ် ရှုပုလုံး ဖျေပထားပါသည့်။ အကယု၍ လူသားအရှေ့ဖင်း လူအခင်းအရမ်းကို ပေးကမ်းထမ်းဆောင်ရမည့်ကို သဘောတူ လကုခံလိုကုမည့်ဆိုလွင့် စပဲပြန်ပဲြါအရေအျမစုကို ဖ်ကုသိမးလိုကျခင်း ပုဖစပေမည့်။ အဖေကောင်းမှာ အာဏာ စမ်းအားခွင့် စည်းစိမုစတတို၊ အတကြ ပုဖစုဟ်းသည့် စပဲတြငြိ သူတစုပါး ၏ ရပိုင်ခင်း မား ကို မပေးသည့် အတကြဖေကင်း ပုဖစပါသည့်။ စပီးနောကု စမ်းအားအင်းအား ကို မားသ ထကမ်း အောင့် ဆတြခူး ခိုင်ရန်ခွင့် အစိုးရ၏ နယုပယုကို က်ယုပန့်၊ စေရန် ပြီလုပုမးဖေကင်းပတုဝန်းကင်းအသိုင်းအဝိုင်းတငြိစင်မးခမ်းရေခွင့်လုံစခီရေ ပ်ကုစီးရပါသည့်။ စပီးနောကု ပုနာ၊ ပဋိပကရ ခွင့် ဆူပူအုံကမ်းမား ကို ပုဖစစေပါသည့်။

သူတစုပါး၏ ရပိုင်ခင်းကို ပေးဆောင့်ထမ်းဆောင်ရမည့် ကိစာ ခွင့်ပတုသကုစပီး ကမ်းတော့မတု ကုရအန့် ၏ အထူးအျမင်းမှာ ဤသို့ ပုဖစပါသည့်။ လူသားပီသမး ကို ထို မွန်ကနမး ဘကုသို့၊ ခေင့်ဆောင့် သားပါသည့်။ လူသားတစုယောကု ၏ လတြရမကုမး၊ ကယုတင်းမး အား လူသားအားလုံး၏လတြရမကုမး၊ ကယုတင်းမးခွင့်ထပတူထပမျှပုဖစဖေကင်း ပုပဆို ထားပါသည့်။ ထိုနည်းတူစဉ်လူတစုယောကုကို (မတရား) သတျှုခင်းကို လူသားအားလုံးကို သတျှုဖတျှုခင်း ခွင့် အတူတူ ပုဖစဖေကင်း

သတုမ္တတုထားပါသည်။

من أجل ذلك كتبنا على بني إسرائيل أنه من قتل نفساً بغير نفسٍ أو فسادٍ في الأرضِ
فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعاً وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعاً

အဓိပတိဏှံ ။ ။ ဤအတကြုဗေုကကဒုငါအရူငုမတု အေုဖဒု ဘနီ
အစာရာအီလု လူမီးမ်း အပေဒု ဤ (အမိန့်) ကို ခ်တော့မူခဲပါသည်။
အဟုကဒုသူတစုဦးတစုယောကုသည် တစုဦးတစုယောကုအား
လူသတုမ;အတကြု သေးငြဟုကးပေးရနု သိုမဟုတု ရုမပထဝီတငြပုနာ
ပဋိပကရု ပုဖစုဟ်း အောငုပီသည် ပုစုတဒုမ္တအပ သတုဖတုခဲမည့ဆိုလွံငု
တစုနညးအား ပုဖဒု ငုသည့ လူသား အားလုံး ကို သတုဖတု လိုကျခး
ပုဖစုပေသည့။ အဟုကဒုသူတစုဦးတစုယောကုသည် တစုဦးတစုယောကု၏
အသကုအား ကယုတဒုခဲမည့ဆိုလွံငု တစုနညးအားပုဖဒု ငုသည့ လူသား အားလုံး
အား ကယုတဒုခဲမည့ဆိုလွံငုပေသည့။ ။ ဗပီးနောကု ကေနု စုစု
ငါ၏ရစုလုမ်းသည့ ထုစုရားသည့ သကုသေ အထောကုအထား မ်း ပုဖဒု
ငုတိုမု ထံရောကုခွဲပါသည်။ ဗပီးနောကုလညးငုတိုမုအမ်းစုသည့ရုမပထဝီ
တငြရကုစကုဟုကမးဟုကီတုမ;မ်းကို ဆကုလကု က်းလနုနေသူမ်း
ပုဖစုဟုကပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ဘာသာဆိုရာစာပေမ်း အရ ပတုဝနးကံဒုအသိုငုးအဝိုငုး တငြ
စငုမးခံမးမးပွဲငုလုစခီမးကို တည့ဆောကုိုငုရနုသူတစုပါး၏အခငြအရေးမ်းကို
ဂရူပီရမည့မ္တ က်မးတော့မတုကုရုအာနုအရုခခံမးမ်းမ္တ တစုပုဖစုဟုကကဒုး
သိရူရပါသည်။ ဗပီးနောကု သူတစုပါး ၏ အခငြအရေးမ်းကို ဂရူပီပုဒုးသည့
ပတုဝနးကံဒု အသိုငုးအဝိုငုး တငြ လူမီးရေး ၊ ဝိုငုငံရေး ၊ ယဇ္ဇကေးမ်း ရေး ၊

မနုဟဗုအရေးဦးဘာသာရေးပဋိပကရမ်းမွလဗြေရုမာကုစေပါသည်။

အဖွဲ့စီပုရလာဒ

လူမီးရေးဘဝတဋ္ဌိစင်မုခ်မုးရေးဆိုသည့် အုတျမစ အပေငှ ရပတညှစပီး အတူတစကဏြေထိုငှ သငှပါသည်။ စပီးနောကု က်မုးတျေမတုကုရုအာနု ဦးငှ အမီးရဗြေမိအုမေနီးနု အေမာမု အလီ (အ.စ) ၏ ဘဝ သမိုင်း အတီပလတီ တဋ္ဌိလညး ဤ အမ်ကုကို အလေးပေးတိုကုတဏ္ဍိထားပါသည်။ စပီးနောကု က်မုးတျေမတုကုရုအာနု ဦးငှ အမီးရဗြေမိအုမေနီးနု အေမာမု အလီ (အ.စ) ၏ ဗုသဝါဒတော့မ်းတဋ္ဌိလူမီးမ်းးိုငှင်မ်းး၊ မီးးဗြေစုမ်းအမ်ငှမ်းးစင်မုခ်မုးရေး ကို ဖနုတီး ဝိုငှရနုအတကြ အရေးအလဏ္ဍိခကီးသညှ ကံဗုကမဆာကို ပုဖစစေသညှအရုခမ်အမ်ကုသုံးမ်ကုကိုဖျေပထားပါသည်။

အစာလာမု သာသနာတော့သညှ လူသားအားလုံး ကို စင်မုခ်မုးရေးဦးငှ လုံစီရေး အတကြ ဖိတုခေငှ ထားပါသည်။ ယုတုစဏ္ဍိအဆုံး ကောငှးကငှက် က်မုးရဏ္ဍိထားသူမ်းကိုပငှ ကလေမဟု ယေဟကု တစုတညး ဘကုသို၊ စညးလုံးညီညကြရနု ၊ သဟဇာတ ပုဖစရနု ဖိတုခေငှ ထားပါသည်။ အစာလာမုသာသနာတော့တဋ္ဌိ ပတုဝနုးကင်ငှ အသိုငှးအဝိုငှး မ်းတဋ္ဌိ မငှးမဲ့စရိကုးငှရနုသူမ်း၏လကုမုအစာလာမု၏ဂုဏ္ဍိသိကရာကိုကာကဏ္ဍိရနု အတကြ သာ စစုကို ခဏ္ဍိပီထားပါသည်။ အျခားတစုဖကုတဋ္ဌိ လူတစုယောကုအား သတျေဖတျေခငှးကို လူသားအားလုံးကို သတျေဖတျေခငှးဦးငှ ထပုတူထပုမ့် ပုဖစဗေကကား သတုမုတုထားပါသည်။ စပီးနောကု လူတစုယောကုကို ကယုတငျခငှးကို လူသားအားလုံးကို ကယုတငျခငှး ဦးငှ တပုတူထပုမ့်ပုဖစဗေကကားသတုမုတုထားပါသည်။

کتابخانه:

۱. قرآن کریم.
۲. نهج البلاغه.
۳. جعفری لنگرودی، محمد جعفر، ترمینولوژی حقوق، کتابخانه گنج دانش، ۱۳۶۷ ش.
۴. شیخ طوسی، تهذیب الاحکام، دار الاضواء، بیروت ۱۴۳۰ ق ۱۴۳۰.
۵. عمید، حسن، فرهنگ عمید، انتشارات امیر کبیر تهران، ۱۳۶۳.
۶. فیض الإسلام، علی نقی، نهج البلاغه، تهران، بی نا، ۱۳۶۴.
۷. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، بیروت، بی نا، مؤسسة الوفاء.
۸. مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، انتشارات صدرا، قم.
۹. <https://www.leader.ir/fa>.
۱۰. <https://wiki.ahlolbait.com>.
۱۱. <http://tadabbor.org>.
۱۲. <http://iemt.blogfa.com/post/699>.
۱۳. <https://karevansadeghiye.ir/>.
۱۴. <https://zucela.governlearnmultiply.top>.
۱۵. <http://ensani.ir/fa/article>.
۱۶. <https://fa.wikipedia.org>.
۱۷. <http://www.imam-khomeini.ir>.
۱۸. <http://ensani.ir/fa/article>.

فصل پنجم

مقالات به زبان المانی
